

Klíčivost luskovin

Ing. Barbora Dobiášová

Zařazení klíčenců

▼ Dvouděložné

– Klíčenci s hypogeickým klíčením s prodlužováním epikotyly

• rod *Pisum*, *Vicia*, *Cicer*, *Lens*

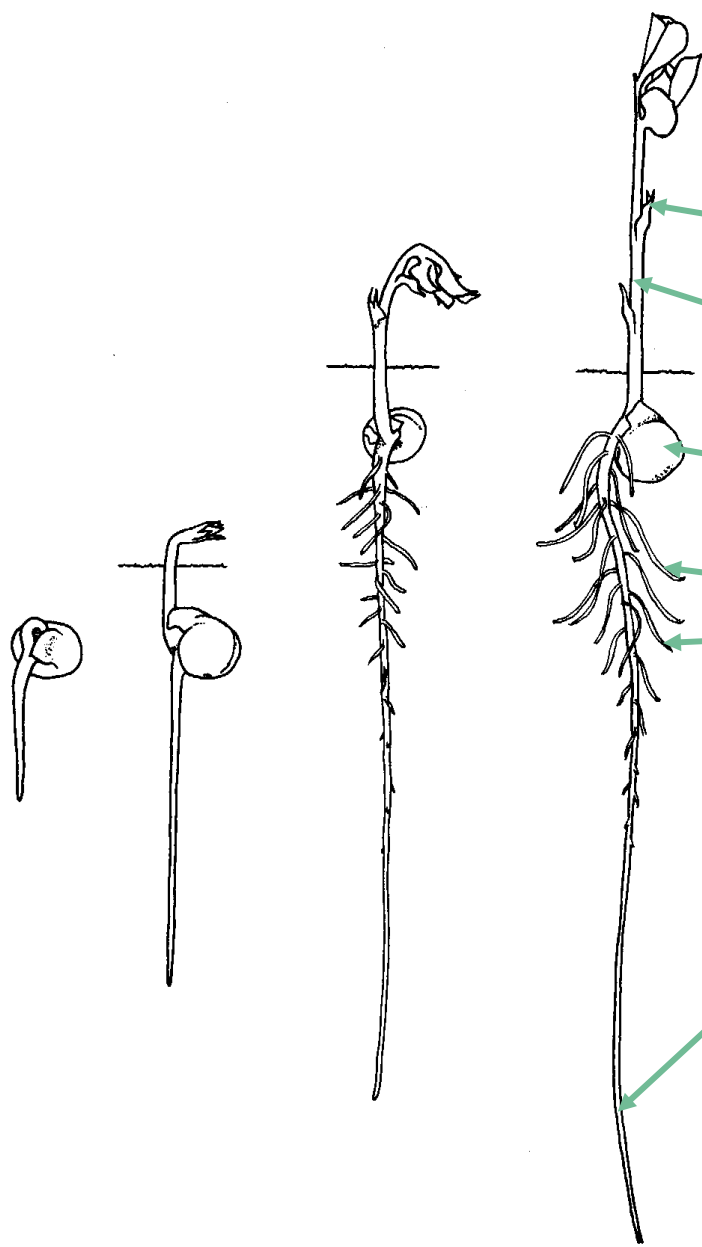
– Klíčenci s epigeickým klíčením s prodlužováním epikotyly

• rod *Phaseolus*, *Lupinus*, *Glycine*

Klíčenci s hypogeickým klíčením s prodlužováním epikotylu

- rod Pisum, Vicia, Cicer, Lens

Primární listy

Šupinatý list

Epikotyl

Dělohy

Sekundární kořeny

Primární kořen

Handwritten signature

Podmínky zkoušky klíčivosti

Hrách – ve FP, P, FPP
20° C

Vikev, bob – ve FP, P, (pouze u bobu O)
20° C
PO

Cizrna – ve FP, P
20 – 30, 20° C

Čočka – ve FP, P
20° C

Podmínky zkoušky klíčivosti

Normální klíčenci

▼ kategorie klíčenců

neporušení klíčenci

klíčenci s lehkými vadami

sekundárně infikovaní klíčenci

Normální klíčenci – neporušení klíčenci

Normální klíčenci – vikev neporušení klíčenci

Normální klíčenci –

klíčenci s lehkými vadami

1. malé, ohraničené, jinak zbarvené nebo nekrotické skvrny na primárním kořenu nebo ose klíčence
2. vadný primární kořen za předpokladu, že je přítomen dostatek silných sekundárních kořenů

Normální klíčenci –

klíčenci s lehkými vadami

3. povrchové nebo zahojené (příčné) pukliny nebo (podélné) trhliny na ose klíčence nebo v dělohách
4. volná pokroucení osy klíčence
5. v souladu s pravidlem 50% malé skvrny, nekrózy, shnilé nebo chybějící části děloh nebo primárních listů
6. jedna děloha nebo primární list místo dvou nebo další navíc

Normální klíčenci –

klíčenci s lehkými vadami

Normální klíčenci - klíčenci se sekundární infekcí

klíčící rostlina, která shnije v důsledku napadení houbami nebo bakteriemi, je klasifikována jako normální, jestliže je zřejmé, že zdrojem infekce není semeno, z něhož vzešla a jestliže jsou všechny podstatné části klíčence jinak normální

Vadní klíčenci

Klíční rostliny neschopné v příznivých podmínkách vývoje v normální rostliny

POZNÁMKA: Klíčící rostlina se hodnotí jako abnormální, nedosahuje-li poloviční výšky většiny klíčících rostlin právě zkoušeného vzorku nebo je-li celkově velmi slabá. Klíčící rostlina poškozená mrazem se zjizvenou koleoptilí nebo plumulou a se slabými, spirálovitě stočenými primárními listy.

Vadní klíčenci

- ▼ klíčící rostlina
- ▼ primární kořen
- ▼ Hypokotyl, **epikotyl**, mezokotyl
- ▼ Děložní listy (pravidlo 50%)
- ▼ Primární listy (pravidlo 50%) a primární listy

Vadní klíčenci – klíčící rostlina

Vada č . 00/09

Primární infekce

Vada č . 00/01

deformovaná

Vada č . 00/01 deformovaná

00/02 zlomená

Vikev – klíčící rostlina

Vada č . 00/01 deformovaná

Vada č . 00/01 deformovaná
00/02 zlomená

Vikev – klíčící rostlina

Vada č . 00/02 zlomená

Vadní klíčenci – vady primárního kořene

Vada č . 11/04
chybějící

Vada č . 11/04
chybějící (sekundární kořeny nedostatečné)

Vada č . 11/02
tupý pahýlovitý

Vikev – vady primárního kořene

Vada č . 11/03

Vývojově opožděný

Vadní klíčenci – vady děložního listu

Vada č . 31/07

Poškozen v důsledku
primární infekce

Vadní klíčenci – vikev

vady děloh a primárních listů

Vada č . 33/07

Nahnilé v důsledku
primární infekce

Vadní klíčenci – vady výhonové osy (prýtu)

Vada č . 22/01

deformovaná

POZNÁMKA: Pokud je výhonový pupen poškozený nebo chybí, posuzuje se klíčící rostlina jako abnormální, i když se vyvinul jeden, dva nebo i více výhonů (Pisum).

Vikev – vady výhonové osy (prýtu)

Vada č. 22/02 - poškozená

Nevyklíčená semena

Tvrdá

Svěží nevyklíčená

Mrtvá

Nevyklíčená semena – mrtvá

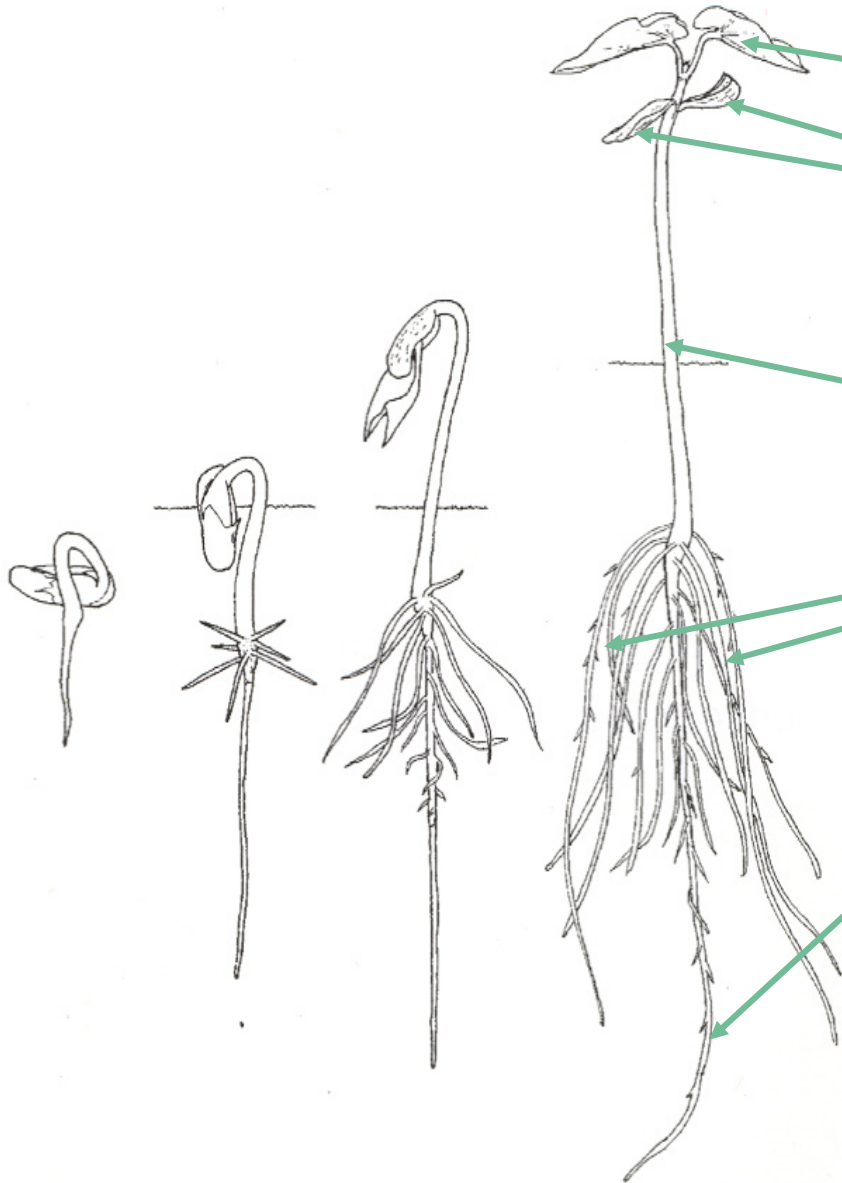
Nevyklíčená semena – mrtvá

Klíčenci s epigeickým klíčením s prodlužováním epikotylu

- rod Phaseolus, Lupinus, Glycine

Primární listy

Dělohy

Hypokotyl

Sekundární kořeny

Primární kořen

Podmínky zkoušky klíčivosti

Fazol – ve FP, P, FPP
20 – 30, 25, 20° C

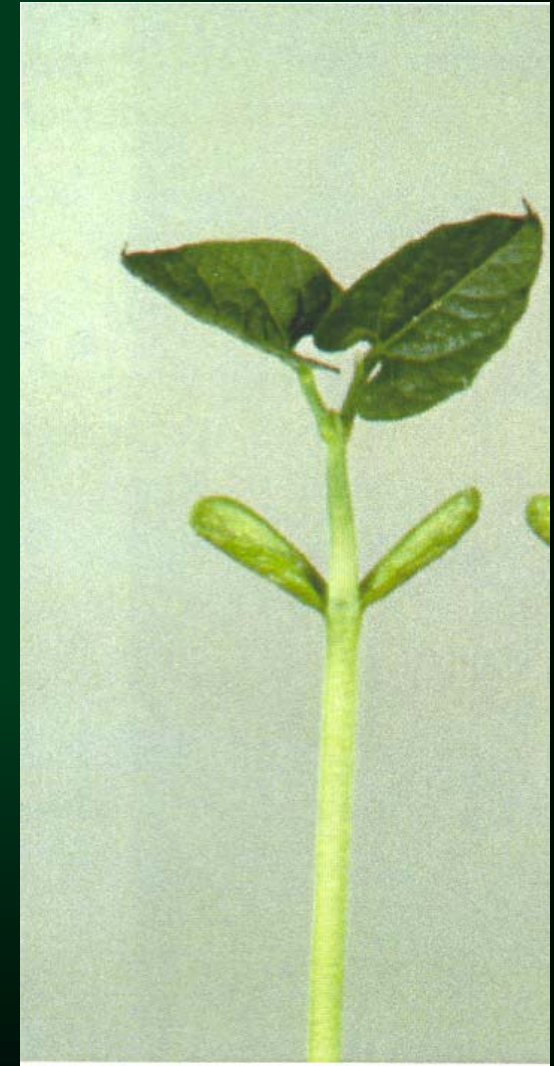
Lupina – ve FP, P
20° C
PO

Sója – ve FP, P, FPP
20 – 30, 25° C

Normální klíčenci – neporušení klíčenci

Lupina

Fazol

Normální klíčenci – lupina

klíčenci s lehkými vadami

lehké vady děloh

Vadní klíčenci – fazol

klíčící rostlina

Vada č. - 00/06

Klíčenec je žlutý nebo bílý (zkouška za použití písku nebo kompostové zeminy).

Vadní klíčenci – lupina

klíčící rostlina

Vada č . 00/06

žlutá

Vada č . 00/01

deformovaná

Vadní klíčenci – fazol

vady hypokotylu

Obr. 6: Hodnocení klíčenců s hluboce prasklými a zlomenými hypokotily. Tato ilustrace zobrazuje rod *Phaseolus*, ale návod se dá použít pro všechny rody.

Vada 21/03 –

h. hluboce prasklý
nebo zlomený

Normální   ještě normální   2x abnormální

Vadní klíčenci – fazol vady hypokotylu

Vada 21/05

Hypokotyl chybí (zkouška za použití
písku nebo kompostové zeminy).

Vadní klíčenci – lupina

vady výhonové osy (prýtu)

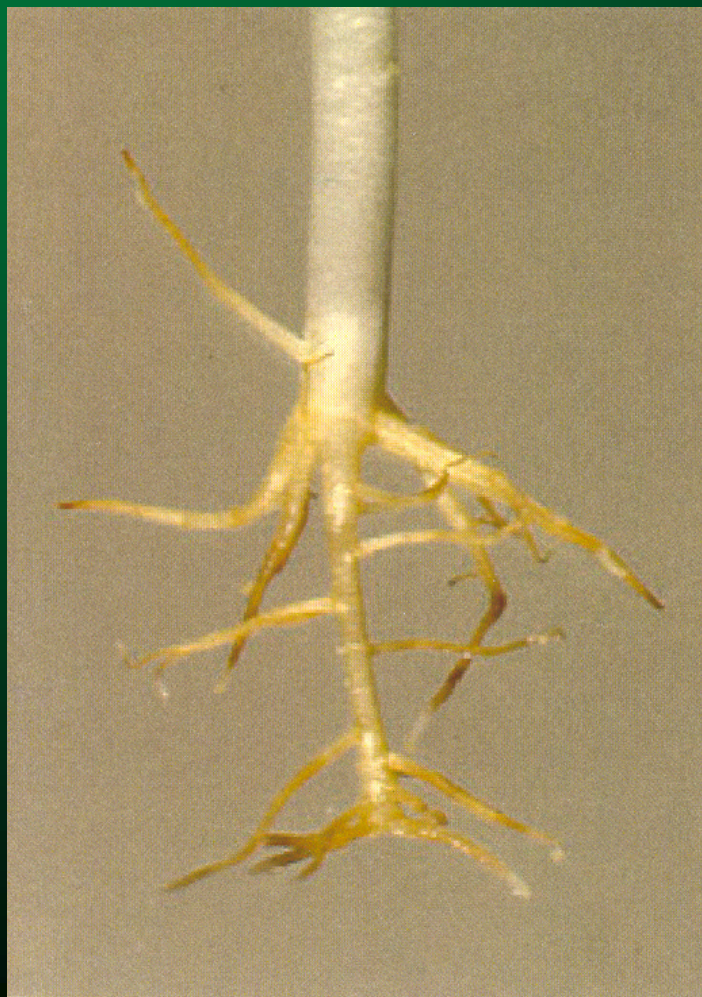
Vada č . 22/02

poškozená

POZNÁMKA: Pokud je výhonový pupen poškozený nebo chybí, posuzuje se klíčící rostlina jako abnormální, i když se vyvinul jeden, dva nebo i více výhonů (Pisum).

Vadní klíčenci – fazol

vady primárního kořene

Vada č . 11/03

Vývojově opožděný

Vadní klíčenci – fazol

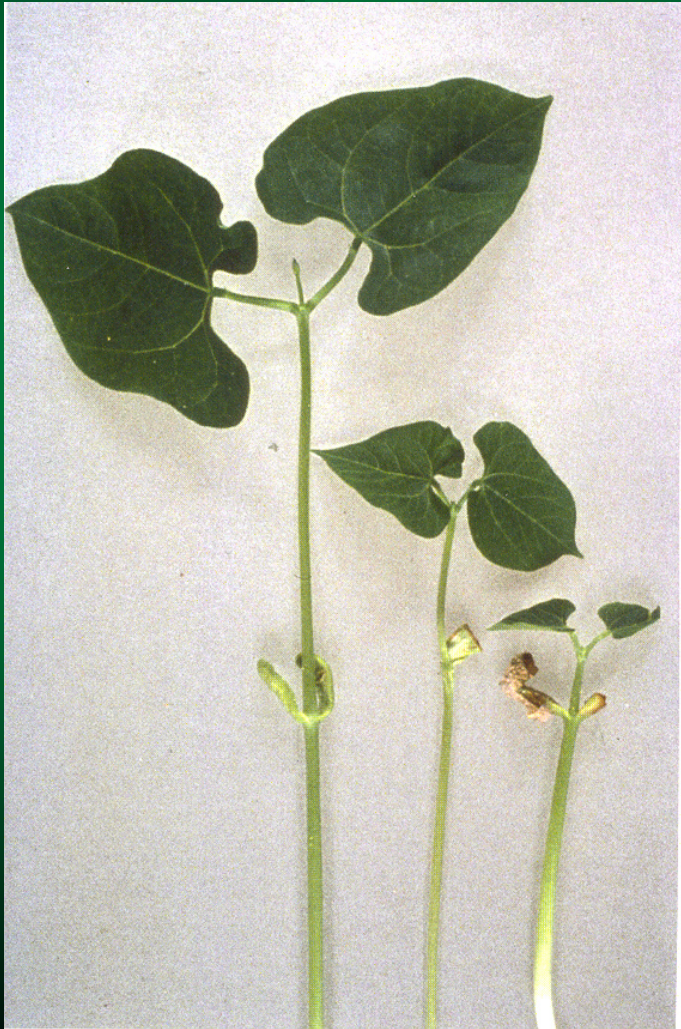
vady primárního listu

Obr. 2: Klíčící rostlina rodu *Phaseolus* vlevo představuje normu a při použití pravidla 50% jsou zbývající tři klíčící rostliny abnormální (vadné).

Vadní klíčenci – fazol

vady primárního listu

Vada 33/06

Primární listy mají normální tvar, ale jsou menší než $\frac{1}{4}$ normální velikosti, a proto jsou klíčící rostliny abnormální

Vadní klíčenci – vady děložního listu

Vada č . 31/07

Poškozen v důsledku
primární infekce

Děkuji za pozornost